Jēkabs Alksnis

MANAS MĀTES UN TĒVA DZIMTAS UN VIŅU DZĪVES GAITAS

Saprotams, šī nodaļa visvairāk interesēs manus bērnus un bērnu bērnus. Tomēr tagadējā laikmetā, kur tik daudz pēta un raksta par iedzimtības problēmām un eigēniku, par to nozīmi tautu attīstības un rakstura noskaidrošanā, lai apgaismotu tautu dzīvības spēkus un mēģinātu pareģot viņu nākotni, par manis sniegtām ziņām varbūt varētu interesēties arī viens otrs lasītājs, kas stāv ārpus mūsu dzimtas. No bioloģijas zinām, ka dzīvo radījumu un cilvēku īpatnību masa, saistīta organismu šūnās, ir ļoti stabila un ar iedzimtību pāriet no indivīda uz viņa pēcnācējiem; kopā ar to pāriet arī rakstura un gara īpašības. Tādā kārtā izveidojas gadu tūkstošos arī cilšu un tautu raksturs un īpatnais gars, parādīdamies viņu dzīves apstākļos un cīņās ar ārpasauli. Nevar apgalvot, ka klimats, barība un citi ārējie apstākļi nemaz nevarētu ietekmēt dzīvos radījumus. Tas ir iespējams, bet notiek mazos apmēros. Vienas tautas vai rases piederīgo krustojumi ar citu tautu un rasu piederīgiem gan var pārveidot zināmā mērā šūnās iedzimto masu un ar viņu saistītās gara īpašības. Bet, ka tas vienmēr notiktu negatīvā virzienā, kā to apgalvo vācu zinātnieki, tam līdz šim nav pietiekošu pierādījumu. Tautas Eiropā ir tik daudz krustojušās, ka par tīrasiņu rasēm un nācijām gan grūti būs runāt. Ar to es negribu noliegt, ka vienas tautas vai rases krustojumam varētu būt vairāk negatīvu iedzimtu īpašību, otram mazāk.

Turpretim mēs zinām, ka dažu tautu un rasu krustojumi devuši cilvēces kultūrai sevišķi apdāvinātus cilvēkus. Ir gan arī novērojumi, kur zināmi krustojumi dod sistemātiski mazvērtīgus pēcnācējus. Cilvēks ir un paliek dabas sarežģītākais un augstākais ražojums, kamdēļ krustojumu rezultāti, iegūti eksperimentos ar puķēm un vienkāršāki būvētiem dzīvniekiem, nav bez apdomības

pārnesami uz cilvēkiem. Nav šaubu, ka mācībās par tīrasiņu rasu uzturēšanu līdzī rīkojas arī saimnieciski un politiski apsvērumi pēc pasaules kara. Droši pierādīts ar statistiku...

[Manuskriptā trūkst divas lappuses – red.]

... Drīz saslima ar neizārstējamu gara slimību un tika ievietots Jelgavas vājprātīgo slimnīcā, kur arī pēc vairākiem gadiem nomira. No pilskalna bija pārredzams arī neliels uzkalns pie tā sauktā sudmalu dīķa, kam garām tek neliela upīte, dodamies uz Durbes ezeru. Tur mēs bērnu dienās un vēlāk arī grants racēji izrakuši daudzu cilvēku kaulus. Kādus 25 galvaskausus es aizvedu Tērbatas slavenā anatoma prof. Raubera institūtam, kur viņa asistenti Dr. Veinberģis, vēlāk Pēterpils sieviešu medicīniskās institūta anatomijas profesors, sarakstīja antropoloģisku darbu par latviešu galvaskausiem. Teikas stāsta, ka uzkalnā esot aprakti kopējā bedrē kādas briesmīgas sērgas upuri. Kad tas bijis, un, vai vispār ir taisnība, nezinu. Ieročus un kādas citas mantas nav atraduši. Tomēr nav izslēgta iespējamība, ka šajos kapos atdusas arī kareivji, krituši kādā karā. Varbūt vajadzētu šo uzkalnu vēl vairāk un sistemātiski uzrakt un pārmeklēt.

Līdz šim nav izdibināts, kurā vietā pilskalna apkārtnē notikusi vēsturiskā 1260. gada kauja. Visādā ziņā bruņinieki būs mēģinājuši kaujas gaitu ierīkot tādējādi, lai katrā gadījumā tie varētu atkāpties un nocietināties Durbes pilī, kas tiem tomēr nav izdevies. Tagad ezers vairākkārt nosusināts, padziļinot iztekošo Durbes upi, un ar meliorāciju panākts, ka purvāju vietā vilņo kultivētu pļavu zāle un vietām arī labības lauki.

Tādējādi vecā Durbe un viņas apkārtnē modināja interesi par senatni, par mūsu senču varonīgajām cīņām un ciešanām. To palielināja vēl manas vecmāmiņas stāsti par latviešu verdzības un kļaušu laikiem, par baronu, viņu muižkungu un vagaru necilvēcībām, ko viņa pati kā kalpu bērns uz savas muguras bija pārdzīvojusi. Viņas pašas un viņas meitu, to starpā arī manas mātes, teiku, pasaku, dziesmu un māņticību krājums bija diezgan liels, un šajā skolā es esmu čakli mācījies, kad Kivi mājās, kur

esmu dzimis un sešus bērības gadus nodzīvojis, un tuvējos Laivasragos, kur saimniekoja mana vecmāte, ziemas vakaros pie skalu uguns, meitām un mātei linus un vilnu vērpjot, es klausījos viņu pasakās un centos atminēt tautas mīklas. Tas viss no bērnu dienām ieaudzinaja mīlestību uz savu tautu, viņas garu un pagātni un modināja sajūtu, ka mums nodarītas netaisnības un muižniecība to turpina. Un es nebiju vienīgais zēns, kas to sajuta. Tautas mute runāja skaidrāku valodu, nekā būtu mācījušas grāmatas.

Manā bērības laikā, apmēram līdz 1882. gadam, Durbi nevarēja saukt par latviešu pilsētiņu, jo to pilnīgi pārvaldīja vācietība. Nebija neviena latvietības centra, nedz biedrības, nedz intelligentu latviešu tautības darbinieku. Bija apmēram 300 iedzīvotāju. Nami pa lielākai daļai piederēja vāciešiem, tikai daži bija latviešu īpašums. Apkārtnes divi mācītāji bija vācieši un tie, kurus es kā skolēns un students piedzīvoju, ne drusku neinteresējās par latviešu garīgo attīstību. Abi tie pārmaiņus sprediķoja Durbes vecā baznīcā. Ārsti un aptiekāri bija cittautībnieki. Pat raibenieku un divu mācītāja pagastu skrīveris bija īstens vācietis, kas dokumentus rakstīja vācu valodā un ļoti nepietiekoši pārvaldīja latviešu valodu. Arī amatnieki un mazitgotāji bija vācieši un ebreji. Mans tēvs, galdnieks un lauku namdaris, bija viens no pirmajiem amatniekiem, kas apmetās uz dzīvi Durbē. Durbē bija daudz krogu un krodzinieku starpā bija gan vairums latviešu. Arī tie mēdza pūst vācu taurē, sevišķi turīgākie. Bet krodzinieki jau nekur nav bijuši gara un ideju veicinātāji, jo viņu turība atkarājās no ļaužu tumsības.

Vācietības garīgais centrs bija Durbes draudzes skola, kurā arī es kādus 5 gadus esmu mācījies. Dažus vārdus par šo skolu, kas tagad nosaukta Kronvalda Ata vārdā. Viņa dibināta un tika uzturēta no apkārtnes muižniekiem un uzraudzības ziņā bija padota Liepājas ģimnāzijas direktoram. Sprotams, ka vietējiem mācītājiem piekrita sevišķi reliģijas apmācībā arī savs vārds. Ievēribu šī skola ieguva divu vācu pedagogu vadīšanas laikā. Pirmais no tiem bija Špringers, pie kura mācījies arī Kronvalds. Kad tas pārgāja uz vācu augstāka tipa pamatskolu Liepājā, viņa

vietā palika Šēfers, kas ar Kronvaldu bijuši Tērbatas skolotāju semināra audzēkņi, kam bijušas daudzas saites ar universitāti un pamatīgāka mācības programma. Tā izskaidrojams, ka arī Kronvalds nokļuvis šajā augstākā tipa seminārā, kur mācījušies daudzi krietni latviešu darbinieki, sevišķi no Vidzemes. No maniem paziņām Tērbatas studiju laikos divi no viskrietnākajiem Vidzemes mācītājiem, Jaunpiebalgas Ozoliņš un Siguldas Ermanis, kas abi tukšu svaidīšanos un plātīšanos ļaužu priekšā neatzina un nicināja, bet kur bija reāla vajadzība, tur arī katrreiz pielika savu roku.

Latviski lasīt un rakstīt mani iemācīja vecāki jau Kiviļos. Tas noticis arī ziemas vakaros pie skolas gaismas, pašu lietas tauku svecītes vai mazas petrolejas lampiņas. Kā jau agrāk rakstīju, vācu valodu, krievu valodu un citas skolu zināšanas, kas man galu galos ar 16 gadiem ļāva iestāties ģimnāzijas ceturtnā klasē, es ieguvu Durbes vāciskās skolā. Tur es bez vadītāja un ceļa rādītāja iešanu līku loču maldījies kādus 7 gadus. Ja es visu šo laiku, čakli strādādams, būtu pavadījis ģimnāzijā vai citā kādā kārtīgā skolā ar nosacītu programmu, es laikam jau ar 16 gadiem būtu nobeidzis un nevis iesācis vidusskolas izglītību. Bet tā jau kropļots netika manī, bet arī daudzu citu latviešu gars, kas tanīs atmodas laikos paša spēkiem izlauzušies ceļu un izglītību. Mūsu tagadējai jaunatnei, kur katrās mājās zina, kas ir ģimnāzija un augstskola, par mūsu ērkšķaino ceļu nevar būt nedz jēgas. Tekas uz augstāko izglītību ir jau tik iemīdītas, ka vajadzīga tikai griba un spējas pa tām staigāt. Mūsu laikos daudzi, varbūt pat pārāk daudzi sāk staigāt šo nosprausto ceļu un nokļūst augstskolā jauni gados. Bet vai tos visus vada tā enerģija un tā centība pēc izglītības, sirds un prāta skaidrības, tā pienākuma apziņa pret saviem vecākiem un savu tautu, kas mūs vadīja?

Esmu dažu labu reizi domājis, kā tādā apkārtņē un vācietības atmosfērā varēja izveidoties tāds karsts nacionālists un patriots, kāds bija Kronvalds. Visur taču valdīja tumsība un vācietība. Blakus vecāku mājā iegūtiem ietekmējumiem laikam liels iespaids uz viņu būs bijis Durbes mācītājam Katerfeldam. Kaut gan mācītājs latviešu sabiedriskā dzīvē nav aktīvi piedalījies, bet

viņš ir bijis labi izglītots sava laika humānisma pārstāvis, kas gan dievināja vācu mākslu un zinātņi, bet nebija šausirdīgs nacionāls egoists, labprāt redzēja, ka gara gaisma pasaulē izplatās, un interesējās arī par latviešu attīstību un viņu valodu. Viņš nevien savā tuvākā apkaimē bija ļoti iemīļots, viņu cienīja arī tālākā apkārtnē. Viņš pirmais saskatījis Kronvaldā un arī Māterā labas gara dāvanas un daudz darījis, lai šie latviešu zēni tiktu pie gara gaismas un izaugtu par krietniem vīriem. Mani vecāki, kurus viņš ir laulājis, man stāstīja, ka viņš ļoti kārtīgi un mīļi pārbaudījis mājās bērnu apmācību lasīšanā un audzināšanu. Viņš arī mani ir pārbaudījis. Savos sprediķos viņš pierādījis siltu sirdi un cilvēku vājiību saudzīgu saprašānu. Bijis arī izpalīdzīgs ar ārstnieciskiem padomiem bez kādas atlīdzības; arī es esmu dzēris viņa zāles.

Toreizējās muižniecības vislielākā daļa savā bagātībā un lepnībā norobežojās nevien no parastās tautas – no latviešiem, bet arī no izglītotās vācu inteliģences. Nevar sacīt, ka baznīcu patroni, paturēdami savās rokās visu varu par mācītājiem un baznīcām, būtu daudz ko darījuši baznīcu labā ar ēku remontiem un citiem materiāliem atbalstiem. Mans tēvs, kam šos darbus dažreiz uzticēja, ir bieži sūdzējies par muižnieku sīkumainām skopulībām. Tāpat viņi arī pagastu skolām pa lielākai daļai nepiegrieza nekādu vērību. Viņi bija saimnieciski un sabiedriski visaugstākā šķira, kas vēl vienmēr jutās mūsu zemē un latviešu tautā kā svešinieki uzvarētāji un gādāja tikai par savu labklājību.

Durbē bija kādas trīs vācu jaunkundžu un madāmu privātskolas, kas savu izglītību bija baudījušas vietējā draudzes skolā un gatavoja viņai skolēnus, mācīdamas tos vāciski lasīt un rakstīt. Tās bija īstenas bērnu...

[Manuskriptā trūkst vairākas lappuses – red.]

... un plēgurojās krogos kopā ar saimniekiem. Muižnieku pagastu skolas nebija labākas. Pussagruvušā vecā krogā mitinājās, piemēram, līgutnieku skola. Šis pagasts bija atbaidošs piemērs Lejaskurzemes feodālai iekārtai. Baroni f. B. pārvaldīja plašu, labi iekārtotu un labi apsaimniekotu muižu ar lieliem dārziem un skaistu parku un bez tās vēl daudzas mazmuižas un lopu muižas.

Līgutu muižnieki bija pratuši pieskaitīt muižas zemei gandrīz visas saimnieku mājas, apvienodami tās par mazmuižām vai arī pārvērsdami par kalpu mājām. Bija palikuši tikai pāris saimnieki, kas arī dzīvoja no rokas mutē. Patiesībā – muiža bija viss pagasts un viņas zemes stiepās kilometriem tāli, bet visi līgutnieki muižas kalpi. Šie muižnieki bija ļoti skopi, labi zemkopji un saimniekotāji, bet arī nesaudzīgi savu kalpu izmantotāji.

Līgutnieki tanī laikā bija tik apspiesti un nabadzīgi, tur valdīja tik liela gara tumsība un tās pastāvīgais pavadonis – dzeršanas sērga, ka vārds "līgutnieks" jau bija pārvērties par nabadzīga, tumša, verdzīga un dzērāja cilvēka apzīmējumu. 1905. gadā Līgutos uzturējušies no b. Bordēliusu u.c. algota, no čerkesiem sastāvoša (brīvprātīgo) grupa, apm. 30 cilvēku. Šī slepkavu banda terorizēja visu apkārtni un reiz dzērumā notvērusi kādu muižā dzīvojošu jaunavu, to pēc kārtas izvarojusi un vēlāk nošāvuši. Izmeklēšanā šī lieta atradās Dr. Rafaēla un goda policista grāfa Kaizerlinga rokās, kas atzina, ka jaunava izdarījusi esot "pašnāvību".

Kad pērngad iznāca apbraukāt šo pagastu, redzēju visur uz muižas zemes izaugušas jaunsaimniecības ēkas ar dārziem, un sugas lopu bariņus treknās pļavās. Laukos strādāja darbarūķi, mājās saimniekoja viesmīlīgās saimnieces un sētmalās ganīja vistas, pīles un zosis, saulē nodeguši bērni. Viss tas sasniegts nedomātos Latvijas patstāvības gados. Nabadzīgi bija arī ilmajnieki un vecpilnieki, bet tomēr ne tādā mērā kā līgutnieki. Toties šo pagastu muižnieki bija arī daudz mazturīgāki, sliktāki saimniekotāji, bet ar ļaudīm satiecīgāki un laipnāki. Viņu apgabalā bija arī vājāka zeme. Ilmajas barons nereti kopā ar zemniekiem žūpoja krogos un sarīkoja medības, to dēvēja par nabagu. Vecpils vecais grāfs f. K. bija īstens aristokrāts, ar labiem sakariem Pēterpilī. Ar zemniekiem viņš satika labi un par viņu neviens nesūdzējās. Toties jo trakulīgāks un nežēlīgāks bija viņa dēls. Viņš bija kopā ar mani brāļiem...

[Manuskriptā trūkst vairākas lappuses – red.]

... Kādreiz grūtos dzīves brīžos uznāca šaubas, vai uzsāktu lietu, piemēram, manu skološanos ģimnāzijā un augstskolā varēs veikt,

tad māte, kas par saviem bērniem bija gatava atdot savu dzīvību, mēdza to smaidīdama mierināt: *"Nekas tētiņ, pacietīsimies, gan Dievs mums līdzēs!"* Viņai bija no grūtiem laucinieku darbiem stiprs, gandrīz vīrišķīgs stāvs, zilas acis, dzeltenī mati. Vecāki bija reliģiozi cilvēki un Kiviļos valdīja stingra kārtība. Svētdienu rītos tēvs mēdza noturēt saimei dievlūgšanas un mēs bērni sēdējām vecākiem klēpī. Kad saime vēlējās braukt uz baznīcu, pajūgi bija vienmēr viņas rīcībā. Ziemassvētkus, Lieldienas, Vasarsvētkus, apkūlības, kāzas, kristības un bēres svinēja vēl pēc vecām latviešu parašām. Māte pēc dabas bija filozofētāja, padevās arī reliģiozam misticismam. Viņa zināja daudz dziesmas un māņus un kāzās bija izveicīga dziedātāja. Tēvs bija abonējis *"Pēterburgas Avīzes"*, un kad tās noliedza, abonēja *"Latviešu Avīzes"*, bet vēlāk *"Baltijas Zemkopi"*. Viņš cienīja gara attīstību un zināšanas. Alkoholu neņēma gandrīz ne mutē. Centās pēc godīguma un taisnīguma un nevarēja ieredzēt liekuļus un citu sviedru izmantotājus. Tamdēļ viņš nekādu lieku mantu neiekāroja, izņemot to, ko viņš ielika savu 3 dēlu izglītībā līdz augstskolas beigšanai. Zināms, ar tēva palīdzību vien mēs nebūtu tiktāl tikuši, ja nebūtu paši pūlējušies un izpalīdzējušies ar stundu pasniegšanu, stipendijām un lauku darbiem brīvdienās vecāku mazā saimniecībā. No mazām dienām esam mācījušies darbu un pacietību grūtās dienās.

Mācītāju pagastu saimnieki maksāja par savām mazām mājām lielās rentes naudā un klausās. Tēvs redzēja, ka Kiviļu mājas apēd arī viņa amata peļņu, kamdēļ nopirka pa lielākai daļai uz parāda Durbē 6 pūrvietas zemes un tikpat purvainas pļavas, uzbūvēja tur māju no 5 istabām, no kurām 3 izīrēja. Ja tēvs nebūtu pārnācis uz Durbi, lai blakus zemkopībai nodotos savam amatam, mēs nekad nebūtu aiztikuši augstskolā. Atminos, ka mēs pārnācām uz Durbi, kad mājā vēl nebija ielikti visi logi. Sākās vecāku grūtās cīņas ar parādiem. Uzauguši darbā un pieticībā, tie atsacījās no dzīves ērtībām un priekiem, dzīvoja taupīgi un vienmēr centās iztikt ar pašu spēkiem, paļaudamies uz Dieva palīdzību. Viņi ticēja godīga darba uzvarai pasaulē. Kaut gan neskoloti, viņi no saviem piedzīvojumiem un no laikrakstiem bija iemācījušies saprast arī mūsu tautas likteņus un gaidīja glābiņu no izglītības. Būdami

klusu pārdomu cilvēki, tie nederēja aktīvai sabiedriskai dzīvei, bet savā ģimenē, bērniem, labprāt stāstīja par pārdzīvotiem laikiem un nākotnes cerībām. Ja es salīdzinu to, ko vecāki ar savu darbīgumu, pacietību un cieto gribu ir veikuši, ar to, ko mēs, jaunā paaudze, baudīdama izglītības un dzīves ērtību augļus, esam padarījuši, tad mūsu pusē paliek liels trūkums. Un tā tas būs arī citās ģimenēs.

Mēs savā ģimenē esam bijuši 6 bērni, bet 3 miruši no šarlaka un difterijas. Tātad ko gādāt un rūpēties pietika. Tēvs strādājis tikai par dienas algu un bez mācekļiem, tātad citu cilvēku virspelnu nekad nav izlietojis. Pat uz Tērbatu es aizgāju mātes pašautās drēbēs. Dievs vecākiem bija lēmis pēc ilga mūža piedzīvot Latvijas saules uzlēkšanu. Kad bermontieši un vācieši, iedami uz Liepāju, bija apmetušies arī mūsu mājā un ieraudzījuši pie mātes gultas viņas 3 dēlu fotogrāfijas militāros uzvalkos, kāds virsnieks, prazdams labi latviešu valodu, bija uzsācis ar vecākiem sarunas par latviešu centieniem, gribēdams pazoboties arī par mūsu jauno valsti. Vecāki itin mierīgi kādu laiciņu šo valodu noklausījušies, bet tad māte sacījusi: *"Vai tad Jūs tiešām domājat, ka Luters savu dziesmu – Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils! – sacerējis tikai vāciešiem?"* Ar to saruna beigusies.

Lai saprastu gara tumsību, kas manas bērnības un skolu gados valdīja Durbē un tās apkārtnē, jāsaka arī daži vārdi par baznīcas lietām. Kā visur Kurzemē, tā arī šeit mācītājus iecēla muižnieki. Tamdēļ arī visi tie bija vācu tautības. Tikai pēc 1905. gada tie bija ievēlējuši arī vienu latvieti, kam tomēr latviešu dvēseles nebija. Tas jau studentu gados laipojis starp latviešu *"Letonijas"* un vācu *"Kuronijas"* durvīm, bet iekšā nekur neticis. 1876. gadā nomira Durbes iemīļotais mācītājs Katerfelds, kas audzinājis Kronvaldu. Viņš bijis vispusīgi izglītots vīrs, interesējies arī par latviešu valodas pētīšanu un mūsu tautas dziesmām, bijis pret visiem laipns, visiem izpalīdzīgs. Krietniem draudzes locekļiem palīdzējis grūtos brīžos nevien ar vārdiem, bet arī ar darbiem. Juzdams nāvi tuvojamies, viņš bija izdalījis piemiņai saviem saimniekiem un iecienītākiem draudzes locekļiem savas fotogrāfijas ar parakstu. Viena tāda bija arī mūsu ģimenē. Bet pēc

viņa nāves Durbē, kamēr es dzīvoju pie vecākiem, tur vairs nav bijis draudzes gara vārda īstenā nozīmē un latviešu drauga. Durbes divas draudzes apkalpoja divi mācītāji, noturēdami dievkalpojumus baznīcā pārmaiņus. Viens no tiem bija diezgan viegla rakstura un draugu starpā labprāt iedzēra. Kamdēļ arī samērā agri gāja bojā. Savus sprediķus tas nolasīja tādā kroplotā latviešu valodā, ka grūti bija tos noklausīties. Tie bija bez kāda nopietna satura, kamdēļ baznīcēnu snaušana bija parasta lieta. Savā muižā viņš saimniekoja slikti un arī šinī ziņā nevarēja noderēt paraugam. Dabūjis zināt, ka es gatavojoties uz ģimnāziju, viņš bija vecākus drošinājis un devis pat dažus padomus. Viņš pirmais atļāva Ziemassvētkos baznīcā dedzināt eglīti. – Otrs mācītājs bija gluži pretējas dabas: labs saimnieks un zemkopis, bet lepns un latviešu izglītības centieniem naidīgs. Viņa sprediķi bija sausi un īsi, pa lielākai daļai sastāvēja un bāršanās par cilvēku vājībām un nokavējušamies baznīcēniem, kas sprediķa laikā ienāca baznīcā. Viņš dzīvoja pilnīgi noslēdzies no savs draudzes. Kad pie viņa griezās, lai atļauj svētkos baznīcu izgreznot zaļumiem un jaundibinātajam korim nodziedāt dievkalpojumā dažas dziesmas, tad viņš to noraidīja. Kad biju nobeidzis ģimnāziju un taisījos Tērbatā studēt medicīnu, viņš, nejauši satīcis manu tēvu, to bija tā sabiedējis ar lieliem naudas izdevumiem un izglītības ļaunumiem, piemēram, ateismu, ka tas no iesākuma tiešām apjucis. Tikai, kad tas sācis lamāties par Māteru Juri, tēvs sapratis, kas aiz mācītāja padomiem slēpjas. Draudzes locekļi redzēja šos savus mācītājus tikai baznīcā, jo sabiedriskā dzīvē tie neņēma nekādu līdzdalību. Es tos neesmu redzējis nevienās kāzās vai citās laucinieku svinībās, nedz arī kapsētā pavadām aizgājējus. Kad 1897. gadā kā ārsts strādāju Vidzemē, Lazdonā, es pirmo reizi savā mūžā redzēju kapu svētkus, baznīcas koncertus, citu draudžu mācītāju viesošanās dievkalpojumus utt. Viss tas uz mani atstāja lielu iespaidu.

Ciltskoka veidošanas piezīmes

Tēvs

Jēkabs Alksnis

Dzim. 1870. g. 22. VIII Kurzemē, Durbes dienvidmuižā, mācītāja pagasta "Kiviļu" (grāmatās ir arī "Kiveļu") mājās

Ārsts, LU profesors

Kristīts: Durbes dienviddraudzē

Luterticīgs

Nav miris [miris 1957. gada 7. III Londonā – red.]

Māte

Luīze Elizabete Alksnis, dzim. Skutuls

Dzim. 1872. g. 13. II Aizputē vai Grobiņā

Skolotāja

Kristīta Aizputes vai Grobiņas draudzē

Luterticīga

Mirusi 1941. gada 18. III Rīgā

Laulības: Liepājas Sv. Annas baznīcā 1900. gada 26. augustā

Tēva tēvs

Alksnis Atis

Zemkopis, galdnieks, namīpašnieks Kurzemē, Durbē.

Dzimis: 1843. gadā Kurzemes Raibenieku pagasta "Stoķos"

Kristīts: Durbes dienviddraudzē

Luterticīgs

Miris: 1920. gada pavasarī Durbes pilsētiņā, Kurzemē

Tēva māte

Katrīna Alksnis, dzim. Kivelis (vai arī Kivilis)

Dzimusi: 1847. gadā Durbes dienviddraudzē, mācītāja pagasta "Laivasragos"

Kristīta: Durbes dienviddraudzē
Luterticīga
Mirusi 1920. gadā Durbes pils., Kurzemē

Laulības: 1869. gadā Durbes dienviddraudzē

Mātes tēvs

Skutulis Jēkabs

Brīvstrādnieks

Dzimis, kristīts: nav datu. Kurzemē, Grobiņas apriņķī

Luterticīgs.

Miris Liepājā, ap. 1896. g. Skaitījās pie Liepājas Sv. Annas
baznīcas draudzes.

Mir. 60–62 gadu vecumā

Mātes māte

Gotliebe Skutuls dzim. Kozlovska vai Sokolovska

Dzimusi Grobiņas vai Aizputes apriņķī

Luterticīga

Nomira 1919. gadā, skaitījās Liepājas Sv. Annas baznīcas
draudzē, bija 65–68 gadus veca

Laulības: laikam kādā Grobiņas vai Aizputes apriņķa baznīcā ap
1870. gadu.

* * *

- 1) Tēva tēvs Kristaps Alksnis (1803–1863) ir no Raibenieku
pagasta “Junkuriņiem”, ieprecējies “Stoķos”, apprecēdams
1826. g. “Stoķu” saimnieka meitu Annu, kuras senči jau 3
paaudzēs dzīvojuši “Stoķos”.
- 2) Mans tēvs Atis, dzimis 1843. g., miris 1920. g.
Mana māte Katrina, dzimusi 1845. g., mirusi 1920. g.
- 3) Manas mātes tēvs – Jānis Kīvelis dzimis 1823. gadā, mira
ap 1886. g. un viņa dzimta jau vismaz no 1717. g. dzīvo
Durbes mācītāju dienviddraudzes pagasta “Kīvelos”.

Viņa sieva Ilze, dzim. 1822. gadā, mira ap 1884. g.
Visi izraksti no Durbes dienvidu pastorāta grāmatas.

- 4) Mana sieva Luize Elizabete, dzim. Skutuls.

Viņas tēvs Jēkabs Skutuls, dzīvoja Liepājā, mira turpat
apmēram 1896. gadā.

Viņas māte Gotliebe, dzim. laikiem Kozlovski vai
Sokolovski, luterticīga, nomira Liepājā 1920. gadā 65–
68 g. vecumā.

Viņi dzīvojuši Aizputē, Grobiņā, Liepājā